

Oznaka: PBH-24.20-024/13-021

Datum: 19. 11. 2014

Ime organa, ki odredbo izdaja:

Banka Slovenije, Svet Banke Slovenije v sestavi: dr. Boštjan Jazbec, mag. Janez Fabijan, Darko Bohnec, mag. Stanislava Zadravec Capriolo, dr. Mejra Festić
Prvi odstavek 31. člena in prvi odstavek 43. člena Zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo in 59/11), prvi odstavek 217. člena v zvezi z 249.k in 249.l členom ter prvi odstavek 245. člena Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 99/10 – uradno prečiščeno besedilo (52/11 – popravek), 9/11 – ZPlaSS-B, 35/11, 59/11, 85/11, 48/12, 105/12, 56/2013, 63/2013-ZS-K in 96/2013; v nadaljevanju ZBan-1)

Način uvedbe postopka:

Po uradni dolžnosti

Naziv stranke:

Banka Celje d. d.

Zakoniti zastopniki:

Davorin Leskovar, mag. Aleksander Vozel

Zadeva, za katero gre v postopku:

Opravljanje nadzora

Dan seje, na kateri je bilo o zadevi odločeno:

19. 11. 2014 (korespondenčna seja Sveta Banke Slovenije)

ODREDBA

o posebnih ukrepih nadzora

1. Banka Celje d. d., Vodnikova 2, 3000 Celje (v nadaljevanju banka ali Banka Celje d. d.), krši 125. člen ZBan-1, ker ne zagotavlja potrebnega kapitala za izpolnjevanje minimalnih regulatornih zahtev v skladu s členom 92(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. 6. 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L št. 176 z dne 27. junija 2013, str. 1) (v nadaljevanju: Uredba), ob upoštevanju prehodnih določb iz dela 10 Uredbe oziroma Sklepa o izvajanju Uredbe (EU) o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja glede izvrševanja opcij in diskrecijskih možnosti ter drugih nalog pristojnega organa za kreditne institucije (Uradni list RS, št. 5/14).
2. Banka je z namenom, da odpravi kršitve glede izpolnjevanja minimalnih regulatornih zahtev iz 1. točke te odredbe oziroma kršitve glede izpolnjevanja zahtev glede izpolnjevanja ustreznega notranjega kapitala, ki so bile ugotovljene z Odredbo o odpravi kršitev z oznako PBH-24.20-024/13-011 z dne 20. 12. 2013, dne 12. 3. 2014 zaprosila za državno pomoč na podlagi Zakona o ukrepih za krepitev stabilnosti bank (Uradni list RS, št. 105/2012 v nadaljevanju ZUKSB), Vlada Republike Slovenije pa je dne 19. 3. 2014 sprejela sklep, da je banka primerna za izvedbo ukrepov državne pomoči, in sicer s prenosom tveganih postavk na DUTB in povečanjem osnovnega kapitala banke, ki se bo izvedlo v skladu z odločitvijo Evropske komisije o dopustni državni pomoči.

3. Če državna pomoč ne bo odobrena, bodo v banki v zvezi z okoliščinami iz 1. točke te odredbe, podani razlogi, zaradi katerih se lahko v skladu z ZBan-1 banki odvzame dovoljenje za opravljanje bančnih storitev in začnejo postopki prenehanja banke.

Da se prepreči nadaljnje zmanjšanje kapitala banke, ki je namenjen zaščiti deponentov banke v primeru prenehanja banke, Banka Slovenije izdaja banki posebni ukrep iz 1. točke prvega odstavka 249.1 člena ZBan-1 ter odreja upravi banke:

da do odločitve Evropske komisije o dopustni državni pomoči banki zadrži izplačilo glavnice in obresti iz naslova naslednjih podrejenih obveznosti banke:

- podrejene, imenske, kosovne obveznice, izdane v nematerializirani obliki z oznako BCE10 in ISIN kodo SI0022102709, zapadlost glavnice 15. 2. 2017, zapadlost obresti letno 15. 2.,
- podrejene, imenske, kosovne obveznice, izdane v nematerializirani obliki z oznako BCE12 in ISIN kodo SI0022102998, zapadlost glavnice 15. 6. 2016, zapadlost obresti letno 15. 6.,
- podrejene, imenske, kosovne obveznice, izdane v nematerializirani obliki z oznako BCE16 in ISIN kodo SI0022103285, zapadlost glavnice 26. 11. 2019, zapadlost obresti letno 26. 11.,
- podrejena potrdila o vlogi, zapadlost glavnice 29. 11. 2014, zapadlost obresti letno 29. 5. in 29. 11.,
- podrejena potrdila o vlogi, zapadlost glavnice 20. 12. 2019, zapadlost obresti letno 20. 12..

4. Ugovor zoper to odredbo ne zadrži izvršitve.

O B R A Z L O Ž I T E V

Ad 1 – Ad2)

Banka mora v skladu s 125. členom v povezavi s členom 92(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. 6. 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L št. 176 z dne 27. junija 2013, str. 1) (v nadaljevanju: Uredba), ob upoštevanju prehodnih določb iz dela 10 Uredbe oziroma Sklepa o izvajanju Uredbe (EU) o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja glede izvrševanja opcij in diskrecijskih možnosti ter drugih nalog pristojnega organa za kreditne institucije (Uradni list RS, št. 5/14) vedno izpolnjevati naslednje minimalne regulatorne kapitalske zahteve:

- a) količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala v višini 4,5 %,
- b) količnik temeljnega kapitala v višini 6 %,
- c) količnik skupnega kapitala v višini 8 %.

Banka ne izpolnjuje nobene od navedenih kapitalskih zahtev, saj znašajo količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala, količnik temeljnega kapitala in količnik skupnega kapitala banke na dan 30. 9. 2014 le 2,05 %.

Banka Slovenije je na podlagi obremenitvenega testa za banko in pregleda kakovosti sredstev banke po stanju na dan 31. 12. 2012 ugotavljala, da banki primanjkuje 388 mio EUR kapitala. Ugotovitev se nanaša na obdobje od vključno leta 2013 do 2015 in je utemeljena na oceni, da bo izguba v tem obdobju za navedeni znesek presegala zmožnost pokrivanja izgub banke v tem obdobju glede na neugodni obremenitveni scenarij. Zaradi tega, ker je banki primanjkovalo kapitala glede na obseg in

vrste storitev, ki jih opravlja, ter tveganja, ki jim je in bi jim lahko bila izpostavljena pri opravljanju teh storitev, ni razpolagala z ustreznim kapitalom, zaradi česar je kršila 125. člen ZBan-1.

Za odpravo kršitve je morala banka najkasneje do 30. 6. 2014 izvesti dejavnosti, ki bodo zagotovile, da se zadevni primanjkljaj odpravi (Odredba o odpravi kršitev z oznako PBH-24.20-024/13-011, v nadaljevanju Odredba I). Ker banka ni dosegala ustrezne višine kapitalske ustreznosti, ji je Banka Slovenije izdala Odredbo o odpravi kršitev z dodatnimi ukrepi z oznako PBH-24.20-024/13-014 z dne 11. 3. 2014 (v nadaljevanju Odredba II). Banka Slovenije je banki na podlagi 2. točke drugega odstavka 247. člena, v skladu z drugim odstavkom 248. člena in v povezavi z drugim odstavkom 222.a člena ter 249.a členom ZBan-1, banki odredila izvedbo ukrepov za zagotavljanje dodatnega kapitala. V skladu z Odredbo II je banka dne 11. 4. 2014 izvedla skupščino delničarjev, kjer je bil sprejet sklep o povečanju osnovnega kapitala za 160 mio EUR, vendar do 25. 4. 2014 vpis in vplačilo osnovnega kapitala ni bilo izvedeno, zato je bila dokapitalizacija neuspešna.

Ker je banka poslovno leto 2013 zaključila s čisto izgubo v znesku 126,3 mio EUR, banka po stanju na dan 31. 12. 2013, ni več izpolnjevala zahtev Banke Slovenije v zvezi z zagotavljanjem količnikov kapitalske ustreznosti iz pisma z oznako 24.20-0572/13-MJ z dne 30. 7. 2013.

Banka je Banko Slovenije z rednim poročanjem o kapitalu in kapitalskih zahtevah dne 14. 2. 2014 obvestila o nedoseganju zahtevanih količnikov - banka je izpolnjevala kapitalske zahteve po stanju na dan 31. 12. 2013 le v višini 2,49%, zahtevani minimalni količnik skupnega kapitala na podlagi člena 92(1) Uredbe pa je 8%.

Banka je po neuspešnem iskanju zasebnih vlagateljev na trgu v februarju 2014 poslala (dne 12. 3. 2014) pobudo Ministrstvu za finance (v nadaljevanju MF) za uporabo ukrepov po ZUKSB. Dne 19. 3. 2014 je vlada Republike Slovenije sprejela sklep, da je banka primerna za izvedbo ukrepov na podlagi ZUKSB. Banka je 30. 4. 2014 predložila Evropski komisiji načrt prestrukturiranja. V okviru postopka odobritve državne pomoči je bil potrjen tudi seznam komitentov za prenos na Družbo za upravljanje terjatev bank (v nadaljevanju DUTB). Poleg navedenega je banka vzporedno poskušala pridobiti strateškega vlagatelja ter je bila v dogovorih z Gorenjsko banko d. d. in Abanko Vipa d. d. za izdelavo dokumenta o ugotavljanju sinergij ob potencialnem združevanju. Banka je zaključila, da je izvedba ukrepov po ZUKSB, in s tem odprava kapitalskega primanjkljaja, mogoča šele po odločitvi Evropske komisije o potrditvi skladnosti državne pomoči banki v skladu z načrtom prestrukturiranja banke.

Ad 3)

Na podlagi poizvedbe z dne 10. 11. 2014 (pismo z oznako 24.50-0667/14-MiF) je banka posredovala Banki Slovenije odgovor, da namerava obveznosti po podrejenih instrumentih:

- podrejene, imenske, kosovne obveznice, izdane v nematerializirani obliki z oznako BCE10 in ISIN kodo SI0022102709, zapadlost glavnice 15. 2. 2017, zapadlost obresti letno 15. 2.,
- podrejene, imenske, kosovne obveznice, izdane v nematerializirani obliki z oznako BCE12 in ISIN kodo SI0022102998, zapadlost glavnice 15. 6. 2016, zapadlost obresti letno 15. 6.,
- podrejene, imenske, kosovne obveznice, izdane v nematerializirani obliki z oznako BCE16 in ISIN kodo SI0022103285, zapadlost glavnice 26. 11. 2019, zapadlost obresti letno 26. 11.,
- podrejena potrdila o vlogi, zapadlost glavnice 29. 11. 2014, zapadlost obresti letno 29. 5. in 29. 11.,
- podrejena potrdila o vlogi, zapadlost glavnice 20. 12. 2019, zapadlost obresti letno 20. 12.,

izplačevati v skladu s predvidenimi roki zapadlosti. Izjema so obveznosti iz inovativnih, imenskih, kosovnih obveznic, izdanih v nematerializirani obliki z oznako BCE11 in ISIN SI0022102782, brez roka zapadlosti, zapadlost obresti letno 28. 6. in 28. 12., ki jih banka ne izplačuje od 28. 12. 2013.

Hkrati je banka obvestila Banko Slovenije, da se je tudi še zadnji preostali potencialni investitor odločil, da odstopi od nadaljnjih pogovorov in pogajanj o kapitalskih vlaganjih v Banko Celje d. d.

Na podlagi dejstva, da banka do izdaje te odredbe ni uspela povečati kapitala banke, Banka Slovenije ocenjuje, da je mogoče zagotoviti doseganje kapitalske ustreznosti banke v skladu s 125. in 126. členom ZBan-1 le v povezavi z ukrepi državne pomoči za krepitev stabilnosti bank v skladu z ZUKSB.

V primeru, da bo Evropska komisija odločila, da državna pomoč banki ni dopustna, bodo nastopili razlogi, zaradi katerih lahko Banka Slovenije v skladu z ZBan-1 banki odvzame dovoljenje za opravljanje bančnih storitev, saj banka ne izpolnjuje zahtev ZBan-1 v zvezi s kapitalsko ustreznostjo. Z odvzemom dovoljenja za opravljanje bančnih storitev bodo podani razlogi za začetek stečajnega postopka zoper banko.

Iz finančnih izkazov, ki jih je predložila banka za leto 2013 izhaja, da je banka vrednotila obveznosti iz naslova podrejenih obveznosti po poštenu vrednosti v skladu z MRS 39, zaradi vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta, ki je po oceni banke in revizorja podan v izvedbi prisilnega prenehanja kvalificiranih obveznosti banke zaradi pogojev iz 1. točke izreka te odredbe. Vrednotenje je temeljilo na oceni poštene vrednosti po cenitvi pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij. Dobički vrednotenja so v skupnem znesku znašali 87.309 tisoč EUR. Obveznost iz naslova teh kapitalskih instrumentov s tem ni prenehala. V primeru izplačil obveznosti v nominalni vrednosti ob zapadlosti bi banka morala kljub prevrednotenju izplačati celotno obveznost, ki je višja od pripoznane poštene vrednosti podrejenega dolga. Izplačilo zapadle obveznosti bi posledično neposredno vplivalo na poslabšanje poslovnega izida, kar posledično pomeni tudi zmanjšanje kapitala banke preko izrednega odhodka banke. Tak odhodek v obdobju, ko so že ugotovljene kršitve banke iz 1. točke izreka te odredbe, ki lahko vodijo v odvzem dovoljenja banki in posledično stečaj banke, neposredno poslabšuje položaj navadnih upnikov, deponentov, v primeru če državna pomoč banki ne bo odobrena in se bodo navadni upniki poplačali iz stečajne mase. Dolgotrajnost administrativnih postopkov odločanja v zvezi z državno pomočjo, s katero se bodo lahko odpravil ugotovljen kapitalski primanjkljaj, tako ne sme biti razlog za poslabšanje položaja navadnih upnikov v primeru, če takšna pomoč ne bo odobrena.

V primeru, da se bo Evropska komisija odločila za izdajo odločbe o dopustnem obsegu državne pomoči za združeno banko in v okviru te odločbe o dopustnem obsegu državne pomoči za Banko Celje d. d., se bodo ukrepi državne pomoči izvedli z upoštevanjem zahtev glede porazdelitve bremen upoštevajoč Sporočilo o bančništvu.

Banka, ki je v postopku državne pomoči za podporne ukrepe in ki ne izpolnjuje minimalnih regulatornih zahtev glede kapitala, mora, ko zaprosi za pomoč in še pred odločitvijo o državni pomoči, upoštevajoč Sporočilo o bančništvu, v pravno sprejemljivem okviru preprečiti denarne odlive v korist imetnikov lastniških, hibridnih in podrejenih instrumentov, ki morajo kar najbolj prispevati k zmanjšanju kapitalskega primanjkljaja, in sprejeti vse potrebne ukrepe, da bi obdržala svoja sredstva (41. in 47. točka omenjenega sporočila). Glede na to, da ZBan-1 v 249.1 členu v primeru, ko obstaja verjetnost, da bodo zaradi kršitev zahtev glede kapitalske ustreznosti ali ustreznega likvidnostnega položaja, podani razlogi, zaradi katerih se lahko banki odvzame dovoljenja za opravljanje bančnih storitev, Banka Slovenije omogoča sprejem ukrepov, ki banki preprečujejo izplačila imetnikom kapitalskih instrumentov, je Banka Slovenije banki izrekla posebne ukrepe na podlagi 249.1 člena

ZBan-1, ter banki naložila zadržanje izplačila vseh obveznosti iz naslova podrejenih obveznosti banke, kot izhaja iz izreka te odredbe. V nasprotnem primeru bi morebitno izplačilo obveznosti iz naslova podrejenih obveznosti lahko bil razlog za zavrnitev prošnje za državno pomoč banki.

Na podlagi 190. člena ZBan-1 banka do odprave kršitev iz 1. točke izreka, tudi ne sme izplačati dobička v obliki dividende ali v obliki izplačila iz naslova udeležbe v dobičku članom uprave ali nadzornega sveta ali zaposlenih.

Ad 4)

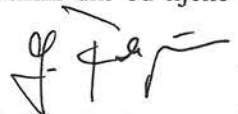
Tretji odstavek 358. člena ZBan-1 določa, da lahko Banka Slovenije z odredbo odloči, da ugovor proti odredbi ne zadrži njene izvršitve, če zaradi narave kršitve z izvršitvijo odredbe ni mogoče odlašati.

Ker banka ne zagotavlja ustrezne višine kapitala glede na tveganja, ki jim je in bi jim lahko bila izpostavljena, kot je obrazloženo v Ad 1) – Ad 2) te odredbe, in zaradi pomembni negativnih učinkov, ki bi jih imela izplačila obveznosti po podrejenih instrumentih na nadaljnji obstoj banke, je treba z izvrševanjem te odredbe pričeti nemudoma, saj le takojšnja prepoved izplačila navedenih instrumentov zagotavlja državno pomoč in s tem primerno višina kapitala za zagotavljanje varnega poslovanja banke.

Neizpolnjevanje kapitalskih količnikov, ki jih od banke zahteva Banka Slovenije v skladu z ZBan-1, vodi do odvzema dovoljenja za opravljanje bančnih storitev in začetka postopkov za prenehanje banke.

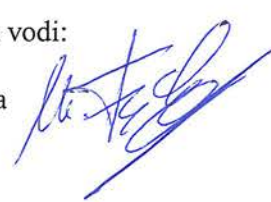
Pouk o pravnem sredstvu:

Proti tej odredbi ima banka pravico vložiti ugovor pri Banki Slovenije v roku osmih dni od njene vročitve. Ugovor zoper to odredbo ne zadrži izvršitve.

recy: P.P. 19.11.2014
Boštjan Jazbec
predsednik
Sveta Banke Slovenije

Postopek vodi:

Miha Fila

Odredbo vročiti:

- Banka Celje d. d., Vodnikova 2, 3000 Celje